

OFGR-EXAMEN 16.9.2017

**REVISORNS RAPPORTERING OCH ÅTGÄRDER SOM DETTA FÖRUTSÄTTER
(8 timmar) 100 poäng**

Lös följande uppgifter (1–5) enligt gällande författningar samt god revisions- och bokföringssed inom offentlig förvaltning. I svaren kan rapporterna av revisorn upprättas enligt Revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin rf:s aktuella mallar för revisionsberättelser.

Att samfunden, personerna och identifieringsuppgifterna är fiktiva saknar betydelse i uppgiften. Uppgiften baserar sig på delar av faktiska kommunkoncerners bokslutsuppgifter. Uppgiften har kompletterats med bakgrundsuppgifter, fel och brister, som dock inte har något att göra med dessa kommunkoncerner eller deras bokslutsuppgifter. Förvaltnings- och bokföringshandlingar som inte visas i uppgiften eller bilagor som nämns men inte visas i uppgiften saknar relevans i uppgiften. Att bokslutssiffror i vissa fall avrundats saknar relevans i uppgifterna. Det saknar relevans för lösandet av uppgiften på vilka veckodagar datumen infaller.

Vissa delar har raderats från uppgift 1, och dessa nämns separat i uppgiften. De raderade delarna har ingen betydelse med tanke på lösandet av uppgiften. Kommunens noter till bokslutet presenteras i tusentals euro. Detta har ingen betydelse med tanke på lösandet av uppgiften. Vid bedömningen ges inga poäng för faktorer relaterade till tekniska summeringar avseende resultat- och balansräkningen, finansieringsanalysen, noterna eller tabellerna i uppgifterna. När du svarar kan du lita på att bakgrundsuppgifterna till uppgift 1 (s. 2) stämmer.

I uppgift 1 är kommunens resultat- och balansräkning samt noterna i viss mån mindre omfattande än enligt minimikraven i de allmänna anvisningarna av bokföringsnämndens kommunsektion. Vid bedömningen ges inga poäng för omständigheter avseende omfattningen av kommunens resultat- och balansräkning samt noter. Vid bedömningen av svaren kan du få plus- och minuspoäng. Grammatik- och rättskrivningsfel samt fel i presentationssättet i rapporterna som krävs i uppgiften kan ge minuspoäng.

När du svarar på frågorna ska du använda svarsmodellerna i mappen "JHT-tutkinto" på datorns skrivbord (desktop). Uppgifterna sparas med examinandens identifieringsnummer och uppgiftens rubrik. Till exempel en examinand, vars identifieringsnummer är 123456 sparar svaren på följande sätt:

123456 Uppgift 1
123456 Uppgift 2 osv.

Uppgiftsduplikatet behöver inte returneras.

Bakgrundsinformation

Urhola är en stad med 17 128 invånare i Inre Finland. Urhola stad har inga affärsverk. Vattentjänsterna är bolagiserade och staden äger hela aktiestocken i bolaget. Koncernen omfattar samkommuner och dotterbolag.

Urhola stad och dess dotterbolag revideras av revisionsammanslutningen Tehotilkkarit Ab, FO-nummer 6543210-1, adress Kontoboksgatan 16, 00180 Helsingfors (hemort Helsingfors). Ansvarig revisor är OFGR Seppo Suurpiirto och till revisionsteamet hör två revisorsassistenter, Sirpa Skarppi och Taneli Tehokas. Beträffande arbetsfördelningen har man kommit överens om att revisorsassistenter lämnar en gemensam sammanfattning av sina arbetspapper till den ansvariga revisorn.

För att underlätta bedömningen ska du använda följande väsentlighetsgränser i uppgiften: koncernbokslut 2 miljoner euro och stadens bokslut 1,5 miljoner euro. Om ett enskilt fel i uppgiften överskrider väsentlighetsgränsen, ska det presenteras i revisionsberättelsen (uppgift 2). Gränsen för fel som ska rapporteras är 5 procent av väsentlighetsgränsen för koncernbokslutet, dvs. 100 000 euro, och 5 procent av väsentlighetsgränsen för stadens bokslut, dvs. 75 000 euro. Felen som ska rapporteras ska rapporteras i en rapport/promemoria till revisionsobjektets ledning och revisionsnämnden eller i ett revisionsprotokoll till styrelsen, men de inverkar inte separat på revisionsberättelsen (uppgift 1).

Uppgift 1 (60 poäng)

Vilka fel och/eller brister innehåller Urhola stadskoncerns verksamhetsberättelse, bokföring, bokslut, koncernbokslut, förvaltning, uppgifter om grunder för statsandelar och ordnande av interna kontrollen, riskhanteringen och koncerntillsynen? Ange penningbeloppet av eventuella fel och/eller brister, typen av fel och/eller brister och detaljerade motiveringar till dina slutsatser. Föreslå också för hur felen och/eller bristerna kan korrigeras.

Ta i ditt svar ställning till hur respektive fel eller brist som du observerat skulle påverka revisorns rapportering om felen eller bristerna inte korrigeras. Upprätta ditt svar som arbetspapper enligt modellen nedan så att det av arbetspappren framgår vilken omständighet som granskats, granskningsobservationen och en motiverad bedömning av den samt korrigeringsförfarandet för felet och/eller bristen. **Om det handlar om ett bokföringsmässigt fel, presentera korrigeringsförfarandet även i formen per konto an konto.** Ta också ställning till om observationen bör upptas i revisorns rapportering: om det är något som ska tas upp i revisionsberättelsen enligt 125 § i kommunlagen eller om det är något som ska tas upp i revisorns övriga rapportering, såvida felet eller bristen inte korrigeras.

Använd svarsbotten för uppgift 1 då du svarar.

SVARSMALL

Revision av Urhola stadskoncern, räkenskapsperiod 1.1–31.12.2016

Datum: 31.5.2017

Granskare: 123456 (examinandens identifieringsnummer)

Granskad omständighet	Granskningsobservation, motiverad bedömning och korrigeringsförfarande	Effekt på rapporteringen (Berätta vad, var och hur rapporteringen sker, om felet eller bristen inte korrigeras)
	I uppgiften ska du använda följande väsentlighetsgränser: koncernbokslut 2 miljoner euro och stadens bokslut 1,5 miljoner euro. Gränsen för fel som ska rapporteras är 100 000 euro i koncernbokslutet och 75 000 euro i stadens bokslut.	
Exempelsvar 1. Personalkostnader, semesterlöneskuld	Exempelsvar En semesterlöneskuld på 1 miljon euro har inte tagits upp bland personalkostnaderna och resultatregleringarna, vilket framgår av revisorsassistentens arbetspapper. Rättelseförfarande: Den saknade semesterlöneskulden bokförs Per personalkostnader An resultatregleringar 1 miljon euro.	Exempelsvar Saken ska rapporteras skriftlig till styrelsen.
2.		

Uppgift 2 (15 poäng)

Upprätta ett fullständigt utkast till **revisionsberättelse** daterad 31.5.2017 för underteckning av revisorns för Urhola stadskoncern, förutsatt att stadskoncernens bokföring, förvaltning och bokslutshandlingar inte ändras i något avseende.

Använd svarsbotten för uppgift 2 då du svarar.

- Bilaga 1 Bokslut av Urhola stadskoncern för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2016
- Bilaga 2 Delar av protokoll
- Bilaga 3 Sammanfattning av granskningsobservationer

Uppgifterna 3–5 är separata uppgifter och de anknyter inte till uppgifterna 1 och 2.

Uppgift 3. (10 poäng)

De bolag och personer som förekommer i texten är fiktiva.

Finn MaxPower Ab är ett helt och hållet statsägt bolag, vars bransch är energiproduktion, i synnerhet kärnkraft. På senare tid har ett fall med anknytning till bolaget diskuterats i offentligheten. Händelseförloppet var följande: Kärnkraftsaktivister trängde sig in på en inhägnad fastighet som ägs av Finn MaxPower Ab. På fastigheten finns ett kärnkraftverk. Inkräktarna hade slagit sönder porten vid infarten till området och gjort motstånd mot kraftverkets väktare som kom för att avlägsna dem.

Finn MaxPower Ab:s VD började göra upp polisanmälan samt skadeståndstalan mot kärnkraftsaktivisterna. Något senare tog minister Vilho Tase med ansvar för ägarstyrningen av Finn MaxPower Ab kontakt med bolagets styrelseordförande och VD och uppmanade dem att se till att bolaget avstår från planerna på polisanmälan och skadeståndsanspråk. Enligt minister Tase skulle de rättsliga åtgärder som bolagets ledning planerade vara dålig reklam för bolaget. Samtidigt skulle de även ge en allmänt negativ bild av statsbolagen. Av denna orsak borde man avstå från de planerade rättsliga åtgärderna. Minister Tase motiverade också sitt krav med att staten som ägare vill behålla sakliga relationer till kärnkraftsaktivisterna.

När Finn-Power Ab:s ledning tvekade att lyda ministerns order meddelade minister Tase att vid behov fattar bolagets ägare själv beslut i saken. Enligt ministern byts samtidigt bolagets styrelsemedlemmar ut och även VD:n kommer att bytas ut. Efter dessa diskussioner avstod Finn MaxPower Ab från sina planer på polisanmälan och skadeståndstalan.

Fallet kom ut i offentligheten och snart diskuterade även riksdagens revisionsutskott om ägarstyrningen hade genomförts vederbörligt i fallet Finn MaxPower Ab. Riksdagsledamot Usko Lujavuori, som är medlem i utskottet, konstaterade att revisionsutskottet bör utarbeta ett betänkande som gäller inte bara fallet Finn MaxPower Ab utan gränserna och principerna för statens ägarstyrning i allmänhet.

Uppgift

Svara på följande frågor. Motivera ditt svar. Ange i svaret vilka rättsregler svaren baserar sig på.

- 3.1 Kan Finn MaxPower Ab:s ägare fatta beslut i ett ärende som normalt hör till bolagets styrelses eller VD:s befogenheter? Om så är fallet, på vilka villkor och enligt vilket förfarande kan beslutsfattandet i ett ärende överföras från styrelsen eller VD till bolagets ägare? Bedöm rättsligt minister Tases åtgärder då han medverkade till att Finn MaxPower Ab:s ledning avstod från sina planer på polisanmälan och skadeståndstalan.
- 3.2 Vilka författningar och anvisningar styr statens ägarstyrning och gränserna för ägarstyrningen samt övervakningen av dessa i Finland?
- 3.3 På vems initiativ kan riksdagens revisionsutskott börja utarbeta ett betänkande som gäller statens ägarstyrning? Var behandlas revisionsutskottets betänkande när det är färdigt? Kan revisionsutskottets betänkande leda till att nya krav som gäller statens ägarstyrning framställs till statsrådet och ministerierna?

Använd svarsbotten för uppgift 3 då du svarar på uppgiften.

Uppgift 4. (10 poäng)

Din kompis Tatu Valpas kontaktar dig. Han berättar att han snart börjar sitt nya jobb inom ekonomiförvaltningen i Peurala kommun. För sina nya arbetsuppgifter vill han uppdatera sina kunskaper om i synnerhet kommunernas statsandelar. Han vet att du känner till detta delområde av de offentliga finanserna och frågar dig därför om några saker.

Uppgift

Svara på följande frågor. Motivera ditt svar. Ange vilka rättsregler svaren baserar sig på. Använd svarsbotten för uppgift 4 då du svarar på uppgiften.

- 4.1. Hur bestäms i stora drag storleken på den statsandel för basservice som regelbundet betalas till en enskild kommun?
- 4.2. Vilka är ramvillkoren för att en kommun tillfälligt kan få förhöjd statsandel? Vem eller vilka fattar besluten om att en kommun tillfälligt ska beviljas förhöjd statsandel?
- 4.3. Vilka övervakar och kontrollerar att den information som ligger till grund för beslutsfattandet om kommunernas statsandelar är korrekt?

Uppgift 5. (5 poäng)

Svara på följande frågor. Motivera ditt svar. Ange vilka rättsregler svaren baserar sig på. Använd svarsbotten för uppgift 5 då du svarar på uppgiften.

5.1. Vad är Europeiska unionens fleråriga budgetramar och vilka rättsregler berör dem? På vilket sätt skiljer sig EU:s fleråriga budgetramars bindande rättsliga verkan från den bindande verkan hos ramarna för statsfinanserna i Finland?

5.2. Vilka övervakar och utvärderar EU:s fleråriga budgetramar och att de iakttas?

Bilaga 1.

Urhola stad

Bokslut 1.1–31.12.2016

Stadsstyrelsen 21.4.2017

Innehåll

VERKSAMHETSBERÄTTELSE	10
Väsentliga händelser i verksamheten och ekonomin	10
Stadsdirektörens översikt	10
Stadens förvaltning och ändringar i den	11
Redovisningsskyldiga organ och tjänsteinnehavare	11
Den ekonomiska utvecklingen i allmänhet och i den egna regionen	11
Väsentliga förändringar i stadens verksamhet och ekonomi	11
Bedömning av den sannolika framtida utvecklingen	12
Stadens personal	12
Bedömning av de största riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt övriga omständigheter som inverkar på utvecklingen av verksamheten	12
Miljöfaktorer	13
Redogörelse för anordnande av stadens interna kontroll och riskhantering	13
Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten	15
Räkenskapsperiodens resultat	17
Finansiering av verksamheten	18
Finansiell ställning och förändring av den	19
Totala inkomster och utgifter	21
Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi	21
Sammanställning över sammanslutningar som ingår i koncernbokslutet	21
Styrning av koncernens verksamhet	21
Väsentliga händelser som gäller koncernen	21
Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling	21
Redogörelse för hur koncern tillsynen är ordnad	21
Koncernbokslut och dess nyckeltal	22
Centrala noter	26
Behandling av räkenskapsperiodens resultat	26
Budgetutfall	27
BOKSLUTSKALKYLER	29
KONCERNKALKYLER	33
NOTER TILL BOKSLUTET	37

Använda bokföringsböcker 1.1–31.12.2016	42
Verifikatslag	42
UNDERSKRIFTER I BOKSLUTET	43
REVISIONSANTECKNING	43

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Väsentliga händelser i verksamheten och ekonomin

Stadsdirektörens översikt

Kommunernas bokslutsuppgifter för 2016 visar att kommunekonomin går i rätt riktning. Utgifterna inom kommunsektorn ökade måttligt i hela landet, i medeltal 1,3 procentenheter. Räkenskapsperiodens resultat förbättrades med nästan en halv miljard euro 2016. Räkenskapsperiodens resultat var dock negativt i 111 kommuner, sammanlagt 0,2 miljarder euro. Bakom kommunernas balanserade ekonomi ligger en återhållsam utgiftsutveckling och förbättrade inkomster. Kommunernas inkomster ökade i synnerhet genom att statsandelarna växte. Statsandelarna 2016 kompenserade skatteförluster på 260 miljoner euro som berodde på ändringar i kommunernas beskattningsgrunder och dessutom fick kommunerna 270 miljoner euro i statsandelar till följd av justeringen av kostnadsfördelningen mellan kommunerna och staten. Kommunernas skatteinkomster 2016 ökade måttligt med sammanlagt 1,4 procent, dvs. 300 miljoner euro, i hela landet.

Den finländska samhällsekonomin har länge befunnit sig på botten av en vågdal. En försiktig vändning i positiv riktning kan dock skönjas. Enligt preliminära uppgifter från Statistikcentralen var BNP-tillväxten en halv procentenhet positiv. Även om tillväxten är anspråkslös är det åtminstone en ändring jämfört med tidigare års negativa utveckling. Trenden i ekonomin är tills vidare instabil, eftersom läget för världsekonomin är osäkert och har stor inverkan på Finlands ekonomi. Exportindustrin ger positiva och hoppfulla signaler. Med tanke på konkurrenskraften måste Finlands ekonomiska politik och arbetsmarknadsstrukturer anpassas till den nya globala världsekonomin.

Ett av de viktigaste målen för landets regering har varit att omarbeta landskapsförvaltningen och i anslutning därtill social- och hälso-tjänsterna. Det är fråga om den viktigaste förändringen på kommunfältet under självständighetstiden. Avsikten är att från ingången av 2019 ska kommunerna inte längre producera social- och hälso-tjänster, utan det blir en uppgift för de nya landskapen som kommer att inrättas. Förberedelserna för det social- och hälsoprojekt som kommunerna i Inre Finland inlett framskred planenligt 2016 och Urholta representerades av stadens social- och hälsodirektör i projektet.

Den positiva befolkningsutvecklingen i Urholta och den avsevärda ökningen av stadens skatteinkomster inger framtidstro. Stadens arbetslöshetsgrad är fortfarande bland de lägsta i regionen och sysselsättningen förväntas ligga på god nivå även i fortsättningen. Näringspolitiken och stadens livskraft framhävs i den nya kommunstrategin som fullmäktige godkände. Urholta bör även i fortsättningen vara aktivt med och utveckla närings- och företagsverksamheten i regionen. I anslutning härtill planerar kommunen flera innovativa projekt, som drivs vidare tillsammans med företagarna i regionen.

Jag tackar alla för välgjort arbete.

Tyyne Toimelias
stadsdirektör

Stadens förvaltning och ändringar i den

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Redovisningsskyldiga organ och tjänsteinnehavare

Redovisningsskyldiga organ:

Stadsstyrelsen
Social- och hälsovårdsnämnden
Bildnings- och fritidsnämnden
Teknik- och miljönämnden

Redovisningsskyldiga tjänsteinnehavare:

Stadsdirektören
Ekonomidirektören
Social- och hälsovårdsdirektören
Bildningsdirektör
Tekniska direktören

Den ekonomiska utvecklingen i allmänhet och i den egna regionen

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Väsentliga förändringar i stadens verksamhet och ekonomi

Den nya kommunlagen (410/2015) trädde i kraft 1.5.2015, dock så att en betydande del av lagen tillämpas först från och med 1.6.2017. Lagens inverkan på kommunernas verksamhet syns i praktiken till stor del först från ingången av följande valperiod. I Urholta stad skedde beredningen dock 2016, då man i samband med stadens organisationsarbete också utarbetade en förvaltningsstadga enligt den nya kommunlagen. Den nya förvaltningsstadgan godkändes i stadsfullmäktige 16.1.2017 och den träder i kraft 1.6.2017. I den gamla förvaltningsstadgan företogs dessutom nödvändiga ändringar på stadsfullmäktiges sammanträde 15.2.2016 och de trädde i kraft omedelbart. De ändringar som stadsfullmäktige fattade beslut om 15.2.2016 har intagits som sådana även i den nya förvaltningsstadgan.

De redovisade skatteintäkterna uppgick till 70 272 546 euro 2016, vilket var 4 806 546 euro mer än vad som budgeterats. Skatteinkomsterna ökade med 5 914 424 euro (9,2 %) från 2015.

De redovisade statsandelarna uppgick till sammanlagt 25 631 807 euro 2016. Detta är 548 195 euro (2,2 %) mer än 2015.

Kostnaderna för köpta tjänster 2016 var 337 240 euro lägre än året innan. Bland köpta tjänster har som minskning bokförts Urholta stads andel av såväl Samkommunen för sjukvårdsdistriktets som Hälso- och sjukvårdssamkommunens positiva resultat. Andelen minskar av sättningen i balansräkningen för att täcka samkommunernas underskott.

Årsbidraget räkenskapsperioden 1.1–31.12.2016 var 12 516 670 euro, vilket är 6 430 062 euro mer än 2015.

Överskottet räkenskapsperioden 1.1–31.12.2016 uppgår till 9 662 612,22 euro, vilket är 8 349 035 euro mer än överskottet räkenskapsperioden 2015. Den upplösning av avsättning som redovisats som minskning av köpta tjänster förbättrar räkenskapsperiodens resultat med sammanlagt 1 156 870 euro.

Urholta lämnade Samkommunen för missbrukarvård i början av räkenskapsperioden 1.1–31.12.2016. Fördelningsandelen på 1 296 211 euro från samkommunen bokfördes som extraordinär intäkt.

Under räkenskapsperioden användes kassamedel för placeringar i aktiefonder. Anskaffningsutgiften var 5 000 000 euro.

Bedömning av den sannolika framtida utvecklingen

Det allmänna ekonomiska läget i Finland påverkar utvecklingen av stadens skatteinkomster. Skatteinkomsterna och statsandelarna är centrala poster för stadens verksamhet. På basis av den skatteprognos som Kommunförbundet offentliggjorde 12.2.2016 kommer kommunernas kommunalskatteinkomster att öka med 1,2–2,8 procent per år. År 2017 förväntas Urholtas statsandelar hålla sig på samma nivå som 2016. Stadens skulder ökade inte 2016 men de kontanta medlen minskade till följd av planerliga amorteringar av lånen samt placeringen i finansiella värdepapper.

De framtida investeringarna innebär att lånebeloppet växer ytterligare de kommande åren. Räntorna har varit låga, men man måste förbereda sig på eventuella räntehöjningar och större lånebestånd. Stadens genomsnittliga räntekostnader påverkas avsevärt av till vilken räntenivå man är tvungen att fastställa de nya lånen. På finansmarknaden har de långa räntorna börjat stiga, men prognoserna visar att räntenivån fortsätter att utvecklas mycket återhållsamt och når 2 procent efter cirka 10 år. Den fortsatt låga räntenivån de närmaste åren förbättrar stadens möjligheter att uppnå ekonomisk balans.

I framtiden behöver finanserna skötas noggrant och framtida förändringar föregripas. Staden har en god grund att bygga på och möjligheter till framgång även i framtiden.

Stadens personal

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Bedömning av de största riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt övriga omständigheter som inverkar på utvecklingen av verksamheten

De största riskerna med tanke på uppnåendet av målet är enligt sektorernas bedömning nyckelpersons- och resursrisker. Sårbarheten hos stadens jämförelsevis anspråkslösa organisation framhävs i synnerhet i fråga om uppgifter som sköts av endast några eller en person. Det finns flera sådana uppgifter inom varje sektor. Man har försökt hantera nyckelpersons- och resursriskerna i synnerhet genom gott chefsarbete: kommunikation, uppgiftsbeskrivningar, utbildning och vid behov ersättande rekryteringar. Man försöker också hantera resursrisken som en del av den årliga verksamhets- och ekonomiplaneringen: i samband med budgetberedningen planeras och jämförs uppgifterna och målen med de till buds stående resurserna.

Till riskerna i verksamheten hör också risker som hänför sig till upphandlingen. Staden köper tjänster, men resurserna för konkurrensutsättning samt uppgörande och övervakningen av avtalen i anslutning till upphandlingen är begränsade. Man har försökt minska risken så att staden i så stor utsträckning som möjligt använder det gemensamma upphandlingsenhetens färdigt konkurrensutsatta ramavtal. Staden kan också köpa olika upphandlingsexperttjänster av upphandlingsenheten.

Staden har många informationssystem som innehåller konfidentiella uppgifter. Denna risk har funnits även tidigare och den hanteras tillsammans med systemleverantörerna. När det

organens redogörelser har ledningsgrupperna för servicekedjorna gjort självbedömningar med hjälp av bedömningsmodellen och utnyttjade övrig bedömningsinformation om den interna kontrollens status på sina verksamhetsområden.

Utifrån bedömningsuppgifterna är den interna kontrollens status i regel god. Den interna kontrollen ger huvudsakligen rimlig säkerhet om verksamhetens resultat, förenlighet med lagstiftning och god förvaltningssed, tryggnad av medel och egendom samt tillräcklig och tillförlitlig operativ och ekonomisk information som ledningen förutsätter.

Iakttagandet av bestämmelser, föreskrifter och beslut

Stadsstyrelsen har inte kännedom om försummelse av lagstadgade uppgifter eller åtgärder som i övrigt står i strid med lagstiftning och bestämmelser eller god förvaltningssed och som kan leda till betydande ersättningsanspråk, yrkanden i talan eller andra rättsliga påföljder.

Måluppfyllelse, tillsyn över användningen av medel, kompetent och tillförlitlig resultatutvärdering

Målen ingår i budgeten och de har satts av de redovisningsskyldiga organen. Nettoanslagsfördelningen i budgeten motsvarar organisationsstrukturen och för varje nettoanslag kan anges ett ansvarigt redovisningsskyldigt organ och en ansvarig redovisningsskyldig tjänsteinnehavare.

Stadsstyrelsen och nämnderna utser årligen personer som godkänner räkningar inom deras verksamhetsområden. Verksamheten och ekonomin rapporteras i huvudsak månatligen till stadsstyrelsen. Rapporterna har delgetts även stadsfullmäktige och revisionsnämnden.

När målen för funktionernas resultat sätts beaktas strategiska mål, viktiga framgångsfaktorer, indikatorer och målnivåer för

- ekonomin och dragningskraften
- personalen och personalförnyelsen
- kunden och kommuninvånaren samt
- ordnandet av och sätten att producera tjänster.

Uppföljningen av utfallet av måluppfyllelse, medelsanvändning och verksamhetens resultat presenteras i andra delar av verksamhetsberättelsen.

Ordning av riskhantering

Riskhanteringen baserar sig på de grunder för riskhantering som stadsfullmäktige godkänt och på anvisningen för intern kontroll som stadsstyrelsen godkänt. Implementeringen av grunderna för riskhanteringen inom sektorerna pågår fortfarande. Anvisningen för intern kontroll uppdateras i anslutning till implementeringen av grunderna för riskhanteringen.

Stadsstyrelsen konstaterar att kommunen har gällande ansvarsförsäkringar för egendomsrisker och verksamheten, trafikförsäkringar och försäkringar för arbetstagarnas arbetsresor samt lagstadgade försäkringar. När det gäller skaderisker har staden ett tämligen heltäckande försäkringsskydd. Stadens försäkringsskydd har uppdaterats genom konkurrensutsättning 2016 och staden anlitar en professionell försäkringsmäklare.

Dessutom konstaterar stadsstyrelsen att en övergripande, systematisk och heltäckande riskkartläggning kommer att göras när den nya fullmäktigeperioden inletts och då anlitas en utomstående konsult.

Kontroll av anskaffning, överlåtelse och skötsel av egendom

Stadsstyrelsen har inte kännedom om sådana försummelse eller felaktiga förfaranden avseende kontrollen av anskaffning, överlåtelse eller skötsel av egendom som kunde orsaka staden avsevärda skadestånd eller andra rättsliga påföljder.

Avtalsverksamhet

Vissa brister har upptäckts i stadens avtalshantering samt uppföljningen och kontrollen av avtal. Även revisorerna har fäst uppmärksamhet vid dessa brister i sin rapportering.

Staden har vidtagit åtgärder för att rätta till saken så att behörigheten och ansvaret i fråga om stadens avtalsverksamhet har omdefinierats och noggrannare anvisningar har meddelats om verksamheten. Dessutom har staden anställt en upphandlingschef, som också ansvarar för ordnandet av avtalshanteringens samt anvisningarna om och kontrollen av avtalshanteringens inom hela stadsorganisationen. Vidare har staden i slutet av året tagit i bruk avtalshanteringssystemet SOPPARI, där stadens samtliga avtal samlas enligt avtalskategori för att underlätta uppföljningen och avtalskontrollen. Avtalen har börjat föras in i systemet. I den första fasen har tidsbestämda hyresavtal för lokaler som staden hyr förts in i systemet. Dessutom har fastighetsleasingavtalet som gäller daghemmet Ruusutarha förts in i systemet. I nästa fas börjar tekniska väsendets samt social- och hälsovårdens ramavtal om återkommande upphandling omfattas av avtalshanteringens.

Stadens upphandlingsanvisningar har uppdaterats så att de motsvarar den nya upphandlingslagen. Upphandlingschefen följer konkurrensutsättningen av stadens anskaffningar och deras lagenlighet.

Stadsstyrelsen följer utvecklingen av avtalsverksamheten och hur de vidtagna åtgärderna avhjälpas de brister som upptäckts.

Ordnande av intern revisionen

Den interna revisionen bistår stadens högsta ledning när den fullgör sin tillsynsskyldighet. Den interna revisionen reviderar och bedömer den interna kontrollens och riskhanteringens funktionsduglighet enligt revisionsplanen som godkänts av stadsdirektören. Den interna revisionen är oberoende av den reviderade verksamheten.

År 2016 fokuserade revisionerna på bland annat processen för uppgörande av budgeten, uppställandet av mål, avtalshanteringens ändamålsenlighet, processen från beställning till betalning, bevakningen av fordringar och faktureringsverksamheten. Revisioner gjordes inom alla sektorer. I sina rapporter och promemorior kom den interna kontrollen med rekommendationer till de reviderade objekten i syfte att utveckla den interna kontrollen och riskhanteringen. Implementeringen av rekommendationerna i revisionsrapporterna följs upp regelbundet.

Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten

Stadens resultaträkning utvisar huruvida den inkomstfinansiering som influtit i form av intäkter räcker till för att täcka kostnaderna för att producera tjänster. Resultaträkningen upptar endast externa kostnader och intäkter.

Stadens ekonomi uppvisade ett överskott på 9 662 612 euro 2016. Jämfört med året innan förbättrades resultatet med så mycket som 8 349 035 euro. Det förbättrade resultatet förklaras bland annat av att skatteinkomsterna ökade med 5 914 424 euro (9,2 %) jämfört med 2015, av den fördelningsandel på 1 296 211 euro som samkommunen betalade och den upplösning av avsättning som redovisades som minskning av köpta tjänster, vilket förbättrar räkenskapsperiodens resultat med sammanlagt 1 156 870 euro.

Stadens årsbidrag 12 516 670 euro 2016 var 6 430 062 euro bättre än 2015. Verksamhetsbidraget 2016 försämrades med 242 166 euro från året innan och var 2 788 910 euro sämre än budgeten.

Räkenskapsperiodens resultat**RESULTATRÄKNING OCH DESS NYCKELTAL**
(tusen euro)

	2016	2015
Verksamhetens intäkter	12 890	12 731
Tillverkning för eget bruk	90	66
Verksamhetens kostnader	-95 580	-95 154
Verksamhetsbidrag	-82 600	-82 357
Skatteinkomster	70 273	64 358
Statsandelar	25 632	25 084
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	10	13
Övriga finansiella intäkter	17	27
Räntekostnader	-809	-1 034
Övriga finansiella kostnader	-5	-5
Årsbidrag	12 517	6 087
Avskrivningar och nedskrivningar	-4 150	-4 773
Extraordinära intäkter	1 296	0
Räkenskapsperiodens resultat	9 663	1 314
Räkenskapsperiodens överskott	9 663	1 314

NYCKELTAL FÖR RESULTATRÄKNINGEN

(Nyckeltalen har raderats. De raderade nyckeltalen inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Finansiering av verksamheten**FINANSIERINGSANALYS OCH DESS NYCKELTAL
(tusen euro)**

	2016	2015
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	12 517	6 087
Extraordinära poster	1 296	0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 434	2 837
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-2 917	-1 454
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	295	1 024
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	9 756	8 493
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändring i utlåningen		
Minskning av utlåningen	119	27
Förändring i lånebeståndet		
Ökning av långfristiga lån	0	13 600
Minskning av långfristiga lån	-11 414	-11 274
Förändring av kortfristiga lån	1 600	0
Förändring i eget kapital	0	-3 305
Övriga förändringar av likviditeten	-6 187	-251
Kassaflödet för finansieringens del	-15 882	-1 204
Förändring av likvida medel	-6 126	7 290
Likvida medel 31.12	6 632	12 758
Likvida medel 1.1	12 758	5 468

NYCKELTAL FÖR FINANSIERINGSANALYSEN

(Nyckeltalen har raderats. De raderade nyckeltalen inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

**Finansiell ställning och förändring av den
BALANSRÄKNING OCH DESS NYCKELTAL**

AKTIVA (tusen euro)	2016	2015
BESTÅENDE AKTIVA	88 607	89 977
Immateriella tillgångar	3 471	3 668
Immateriella rättigheter	34	44
Övriga utgifter med lång verkningstid	3 438	3 624
Materiella tillgångar	66 471	67 491
Mark- och vattenområden	12 407	12 058
Byggnader	37 227	38 202
Fasta konstruktioner och anordningar	15 859	16 052
Maskiner och inventarier	977	1 137
Förskottsbetalningar och pågående ny- anläggningar	0	41
Placeringar	18 665	18 818
Aktier och andelar	17 557	17 591
Övriga lånefordringar	1 098	1 217
Övriga fordringar	10	10
FÖRVALTADE MEDEL	66	69
Statens uppdrag	0	3
Donationsfondernas medel	66	66
RÖRLIGA AKTIVA	15 141	15 072
Omsättningstillgångar	204	231
Material och förnödenheter	204	231
Fordringar	8 305	2 084
Långfristiga fordringar	150	150
Lånefordringar	60	60
Övriga fordringar	90	90
Kortfristiga fordringar	8 155	1 934
Kundfordringar	1 996	961
Övriga fordringar	212	462
Resultatregleringar	5 947	511
Finansiella värdepapper	5 000	0
Övriga värdepapper	5 000	0
Kassa och bank	1 632	12 758
AKTIVA SAMMANLAGT	103 814	105 118

PASSIVA (tusen euro)	2016	2015
EGET KAPITAL	23 964	14 301
Grundkapital	29 048	29 048
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	-14 746	-16 060
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	9 663	1 314
AVSÄTTNINGAR	2 149	3 305
Övriga avsättningar	2 149	3 305
FÖRVALTAT KAPITAL	260	136
Statens uppdrag	0	3
Donationsfonderernas kapital	87	87
Övrigt förvaltad kapital	173	46
FRÄMMANDE KAPITAL	77 441	87 375
Långfristigt	57 554	68 018
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	57 554	68 018
Kortfristigt	19 888	19 356
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	12 064	11 414
Erhållna förskott	38	0
Skulder till leverantörer	3 133	3 014
Övriga skulder	601	589
Resultatregleringar	4 051	4 339
PASSIVA SAMMANLAGT	103 814	105 118
NYCKELTAL FÖR BALANSRÄKNINGEN		
Soliditetsgrad, %	23,1	13,6
Relativ skuldsättningsgrad, %	71,1	85,5
Ackumulerat överskott (underskott), 1 000 €	-5 084	-14 746
Ackumulerat överskott (underskott), €/invånare	-297	-863
Lånestock 31.12, 1 000 €	69 618	79 433
Lånestock 31.12, €/invånare	4 065	4 650
Lånefordringar, 1 000 €	1 098	1 217
Antal invånare	17 128	17 082

Totala inkomster och utgifter

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi**Sammanställning över sammanslutningar som ingår i koncernbokslutet**

Dottersammanslutningar	
Urholan Vesi Ab	sammanställts
Urholan Fastighetsaktiebolag	sammanställts
Urholan Asunnot Ab	sammanställts
Urholan Palveluasunnot Ab	sammanställts
Alueen Asunnot Ab	inte sammanställts
Samkommuner	
Samkommunen Landskapets Förbund	sammanställts
Samkommunen för sjukvårdsdistriktet	sammanställts
Hälsa- och sjukvårdssamkommunen	sammanställts
Samkommunen för missbrukarvård	sammanställts
Utbildningssamkommunen	sammanställts
Intressesammanslutningar	
Sisä-Suomen Asunto Ab	sammanställts
Sisä-Suomen Lämpö Ab	sammanställts

Styrning av koncernens verksamhet

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Väsentliga händelser som gäller koncernen

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Uppnående av målen för de centrala koncernsammanslutningarna

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Redogörelse för hur koncerntillsynen är ordnad

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Koncernbokslut och dess nyckeltal**KONCERNRESULTATRÄKNING OCH DESS NYCKELTAL
(tusen euro)**

	2016	2015
Verksamhetens intäkter	45 303	43 776
Verksamhetens kostnader	-126 423	-124 042
Andel av intressesammanslutningarnas vinst (förlust)	4	124
Verksamhetsbidrag	-81 116	-80 142
Skatteinkomster	70 273	64 358
Statsandelar	25 655	25 084
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	23	27
Övriga finansiella intäkter	76	78
Räntekostnader	-862	-1 125
Övriga finansiella kostnader	-12	-7
Årsbidrag	14 037	8 273
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-5 553	-5 550
Nedskrivningar	-10	-147
Extraordinära poster	1 297	0
Räkenskapsperiodens resultat	9 770	2 577
Bokslutsdispositioner	52	-5
Räkenskapsperiodens skatter	-13	-29
Minoritetsandelar	-13	4
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	9 798	2 547

NYCKELTAL FÖR KONCERNRESULTATRÄKNINGEN

(Nyckeltalen har raderats. De raderade nyckeltalen inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

**KONCERNENS FINANSIERINGSANALYS OCH DESS NYCKELTAL
(tusen euro)**

	2016	2015
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	14 037	8 272
Extraordinära poster	1 297	0
Räkenskapsperiodens skatter	-13	-29
Rättelseposter till internt tillförda medel	-369	-586
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-4 333	-4 136
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	388	0
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva	482	3 048
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	11 488	6 571
Finansieringens kassaflöde		
Förändring i utlåningen		
Ökning av utlåningen		-4
Minskning av utlåningen	126	35
Förändring i lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	956	14 467
Minskning av långfristiga lån	-12 521	-12 205
Förändring av kortfristiga lån	1 195	-1 323
Förändringar i eget kapital	0	-9
Förändring i minoritetsandelar	0	-81
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	129	-179
Förändring av omsättningstillgångar	33	-28
Förändring av fordringar	-6 365	78
Förändring av räntefria skulder	-363	382
Finansieringens kassaflöde	-16 810	1 132
Förändring av likvida medel	-5 322	7 703
Likvida medel 31.12	9 014	14 336
Likvida medel 1.1	14 336	6 633
	-5 322	7 703

NYCKELTAL FÖR KONCERNENS FINANSIERINGSANALYS

(Nyckeltalen har raderats. De raderade nyckeltalen inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

KONCERNBALANSRÄKNING OCH DESS NYCKELTAL
(tusen euro)

	2016	2015
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA	95 051	97 297
Immateriella tillgångar	3 781	4 023
Immateriella rättigheter	324	383
Övriga utgifter med lång verkningstid	3 458	3 640
Materiella tillgångar	82 632	84 521
Mark- och vattenområden	12 795	12 471
Byggnader	51 077	52 699
Fasta konstruktioner och anordningar	15 959	16 169
Maskiner och inventarier	2 142	2 329
Övriga materiella tillgångar	2	2
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	658	851
Placeringar	8 638	8 754
Andelar i intressesammanslutningar	1 002	1 010
Övriga aktier och andelar	6 430	6 412
Övriga lånefordringar	1 179	1 305
Övriga fordringar	27	27
FÖRVALTADE MEDEL	109	119
RÖRLIGA AKTIVA	18 990	17 981
Omsättningstillgångar	450	483
Fordringar	9 526	3 162
Långfristiga fordringar	181	63
Kortfristiga fordringar	9 345	3 099
Finansiella värdepapper	5 001	1
Kassa och bank	4 013	14 335
AKTIVA SAMMANLAGT	114 150	115 397

PASSIVA (tusen euro)	2016	2015
EGET KAPITAL	24 882	15 101
Grundkapital	29 048	29 048
Uppskrivningsfond	6	6
Övriga egna fonder	39	56
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	-14 009	-16 556
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	9 798	2 547
MINORITETSANDELAR	217	747
AVSÄTTNINGAR	787	670
Övriga avsättningar	787	670
FÖRVALTAT KAPITAL	318	198
FRÄMMANDE KAPITAL	87 946	98 681
Långfristigt räntebelagt främmande kapital	61 663	72 446
Kortfristigt räntebelagt främmande kapital	13 166	12 741
Kortfristigt räntefritt främmande kapital	13 117	13 495
PASSIVA SAMMANLAGT	114 150	115 397

NYCKELTAL FÖR KONCERNBALANSRÄKNINGEN

(Nyckeltalen har raderats. De raderade nyckeltalen inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Centrala noter

(Text har raderats texten. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Behandling av räkenskapsperiodens resultat**Stadsstyrelsens förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat**

Enligt 115 § i kommunlagen ska stadsstyrelsen i verksamhetsberättelsen eller i anslutning till den lägga fram förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat.

Stadens resultat räkenskapsperioden 1.1–31.12.2016 uppvisar ett överskott på 9 662 612,22 euro. Stadsstyrelsen föreslår följande om behandlingen av resultatet räkenskapsperioden 1.1–31.12.2016:

- En investeringsavsättning på 1 400 000 euro görs för kostnader för planeringen och byggandet av daghemmet i norra Urhola.
- Räkenskapsperiodens överskott på 8 262 612,22 euro överförs till kontot för över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder i balansräkningen.

Budgetutfall

(De sektorspecifika utredningarna om hur målen för verksamheten och ekonomin har uppnåtts har inte tagits med i materialet.

Den separata presentationen av driftsekonomin, resultaträkningsdelen och det projektspecifika utfallet för investeringarna har inte tagits med i materialet och presenteras endast som sammandrag. Presentationen av utfallet för finansieringsdelen har lämnats bort ur materialet. Den utelämnade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Sammandrag av utfallet för bindande verksamhetsbidrag (nettoanslag), anslag och budgetar

Euro	Verksamhetsbidrag				
	Budget 2016 ursprunglig	Budget 2016 ändringar	Budget 2016 ändrad	Utfall 2016	Avvikelse 2016
DRIFTSEKONOMIDELLEN (nettoanslag)					
Koncernförvaltning					
Koncerntjänster	-5 974 000	1 500 000	-4 474 000	-4 182 590	291 410
Koncernförvaltning totalt	-5 974 000		-4 474 000	-4 182 590	291 410
Social- och hälsovårdsnämnden					
Förvaltningstjänster	-455 408	-120 000	-575 408	-586 800	-11 392
Specialiserad sjukvård	-20 775 600		-20 775 600	-23 239 280	-2 463 680
Primärvård	-7 673 600	300 000	-7 373 600	-7 338 720	34 880
Familje- och socialtjänster	-20 078 392		-20 078 392	-19 010 100	1 068 292
Social- och hälsovårdsnämnden totalt	-48 983 000		-48 803 000	-50 174 900	-1 371 900
Bildnings- och fritidsnämnden					
Förvaltningstjänster	-638 600		-638 600	-702 600	-64 000
Undervisningstjänster	-15 200 900	-500 000	-15 700 900	-17 896 200	-2 195 300
Småbarnspedagogik	-7 750 200		-7 750 200	-7 589 200	161 000
Kultur- och fritidstjänster	-1 641 700		-1 641 700	-1 608 000	33 700
Bildnings- och fritidsnämnden totalt	-25 231 400		-25 731 400	-27 796 000	-2 064 600
Teknik- och miljönämnden					
Förvaltningstjänster	-328 200		-328 200	-386 600	-58 400
Lokaltjänster	1 199 800	215 000	1 414 800	1 432 400	17 600
Kommunaltekniska tjänster	-1 305 200		-1 305 200	-1 001 200	304 000
Miljö- och byggnadstillsyn	-584 000		-584 000	-491 020	92 980
Teknik- och miljönämnden totalt	-1 017 600		-802 600	-446 420	356 180
Driftsekonomidelen totalt	-81 206 000		-79 811 000	-82 599 910	-2 788 910

	Budget 2016 ursprunglig	Budget 2016 ändringar	Budget 2016 ändrad	Utfall 2016	Avvikelse 2016
RESULTATRÄKNINGSDELEN					
Skatteinkomster	65 466 000		65 466 000	70 272 546	4 806 546
Statsandelar	25 735 600		25 735 600	25 631 807	-103 793
Ränteintäkter	69 400		69 400	59 514	-9 886
Övriga finansiella intäkter	6 800		6 800	36 594	29 794
Räntekostnader	-1 013 400		-1 013 400	-858 574	154 826
Övriga finansiella kostnader	-600		-600	-25 276	-24 676
Resultaträkningsdelen totalt	90 263 800		90 263 800	95 116 609	4 852 809
INVESTERINGSDEL					
Koncernförvaltning	140 000		140 000	83 800	-56 200
Social- och hälsovårdsnämnden	-554 000	-50 000	-604 000	-274 400	329 600
Bildnings- och fritidsnämnden					
Teknik- och miljönämnden	-4 556 000	-1 300 000	-5 856 000	-2 431 800	3 424 200
Investeringsdelen totalt	-4 970 000		-6 320 000	-2 622 400	3 697 600

BOKSLUTSKALKYLER**RESULTATRÄKNING**

	1.1–31.12.2016		1.1–31.12.2015	
Verksamhetsintäkter				
Försäljningsintäkter	3 663 549,34		3 563 508,80	
Avgiftsintäkter	5 202 069,54		4 996 665,32	
Understöd och bidrag	1 324 149,32		1 393 894,94	
Övriga verksamhetsintäkter	2 700 154,70	12 890 282,90	2 776 691,62	12 730 760,68
Tillverkning för eget bruk		90 177,76		65 707,24
Verksamhetskostnader				
Personalkostnader				
Löner och arvoden	-25 510 348,36		-24 946 566,46	
Lönebikostnader				
Pensionskostnader	-6 156 629,38		-6 237 582,82	
Övriga lönebikostnader	-1 507 135,18		-1 366 017,04	
Köpta tjänster	-50 033 038,70		-50 370 278,64	
Material, förnödenheter och varor	-4 757 926,34		-4 577 493,44	
Understöd	-6 432 454,56		-6 517 616,30	
Övriga verksamhetskostnader	-1 182 837,82	-95 580 370,34	-1 138 656,40	-95 154 211,10
Verksamhetsbidrag		-82 599 909,68		-82 357 743,18
Skatteinkomster		70 272 545,88		64 358 121,70
Statsandelar		25 631 807,00		25 083 612,08
Finansiella intäkter och kostnader				
Ränteintäkter	10 419,48		13 452,68	
Övriga finansiella intäkter	16 593,20		27 474,82	
Räntekostnader	-809 480,50		-1 033 637,44	
Övriga finansiella kostnader	-5 275,56	-787 743,38	-4 642,64	-997 352,58
Årsbidrag		12 516 699,82		6 086 638,02
Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	-4 104 302,98		-4 194 243,70	
Nedskrivningar	-45 995,62	-4 150 298,60	-578 817,26	-4 773 060,96
Extraordinära poster				
Extraordinära intäkter	1 296 211,00	1 296 211,00	0,00	0,00
Räkenskapsperiodens resultat		9 662 612,22		1 313 577,06
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		9 662 612,22		1 313 577,06

FINANSIERINGSANALYS

	2016		2015	
Kassaflödet i verksamheten				
Årsbidrag	12 516 699,82		6 086 638,02	
Extraordinära poster	1 296 211,00		0,00	
Korrektivposter till internt tillförda medel	<u>-1 434 195,04</u>	12 378 715,78	<u>2 836 620,92</u>	8 923 258,94
Kassaflödet för investeringarnas del				
Investeringsutgifter	-2 917 032,30		-1 454 150,28	
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	<u>294 600,90</u>	-2 622 431,40	<u>1 024 138,80</u>	-430 011,48
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		9 756 284,38		8 493 247,46
Kassaflödet för finansieringens del				
Förändring i utlåningen				
Minskning av utlåningen	<u>119 000,00</u>	119 000,00	<u>27 200,00</u>	27 200,00
Förändring i lånebeståndet				
Ökning av långfristiga lån	0,00		13 600 000,00	
Minskning av långfristiga lån	-11 414 292,00		-11 274 292,00	
Förändring av kortfristiga lån	<u>1 600 000,00</u>	-9 814 292,00	<u>0,00</u>	2 325 708,00
Förändring i eget kapital		0,00		-3 305 467,04
Övriga förändringar av likviditeten				
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	126 624,82		-165 683,64	
Förändring av omsättningstillgångar	26 865,36		-29 751,88	
Förändring av fordringar	-6 221 707,48		131 889,82	
Förändring av räntefria skulder	<u>-118 829,46</u>	-6 187 046,76	<u>-187 588,42</u>	-251 134,12
Kassaflödet för finansieringens del		-15 882 338,76		-1 203 693,30
Förändring av likvida medel		-6 126 054,38		7 289 554,30
Förändring av likvida medel				
Likvida medel 31.12	6 632 343,94		12 758 398,32	
Likvida medel 1.1	<u>12 758 398,32</u>	-6 126 054,38	<u>5 468 844,02</u>	7 289 554,30

BALANSRÄKNING**AKTIVA**

(euro)

2016**2015****BESTÅENDE AKTIVA**

	88 607 105,96	89 976 648,64
Immateriella tillgångar	3 471 283,04	3 667 658,28
Immateriella rättigheter	33 549,50	43 639,56
Övriga utgifter med lång verkningstid	3 437 733,54	3 624 018,72
Materiella tillgångar	66 470 638,38	67 490 823,80
Mark- och vattenområden	12 407 348,82	12 058 192,80
Byggnader	37 226 825,34	38 202 383,78
Fasta konstruktioner och anordningar	15 859 397,62	16 051 787,76
Maskiner och inventarier	977 066,60	1 137 258,36
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	0,00	41 201,10
Placeringar	18 665 184,54	18 818 166,56
Aktier och andelar	17 557 184,54	17 591 166,56
Övriga lånefordringar	1 098 000,00	1 217 000,00
Övriga fordringar	10 000,00	10 000,00
FÖRVALTADE MEDEL	65 830,26	68 724,64
Statens uppdrag	0,00	2 966,74
Donationsfondernas medel	65 830,26	65 757,90
RÖRLIGA AKTIVA	15 141 237,96	15 072 450,22
Omsättningstillgångar	203 665,68	230 531,04
Material och förnödenheter	203 665,68	230 531,04
Fordringar	8 305 228,34	2 083 520,86
Långfristiga fordringar	150 019,28	150 019,28
Lånefordringar	60 000,00	60 000,00
Övriga fordringar	90 019,28	90 019,28
Kortfristiga fordringar	8 155 209,06	1 933 501,58
Kundfordringar	1 995 887,98	960 685,04
Övriga fordringar	212 014,38	461 953,34
Resultatregleringar	5 947 306,70	510 863,20
Finansiella värdepapper	5 000 000,00	0,00
Övriga värdepapper	5 000 000,00	0,00
Kassa och bank	1 632 343,94	12 758 398,32
AKTIVA	<u>103 814 174,18</u>	<u>105 117 823,50</u>

PASSIVA (euro)	2016	2015
EGET KAPITAL	23 963 994,70	14 301 382,48
Grundkapital	29 047 663,08	29 047 663,08
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	-14 746 280,60	-16 059 857,66
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	9 662 612,22	1 313 577,06
AVSÄTTNINGAR	2 148 596,52	3 305 467,04
Övriga avsättningar	2 148 596,52	3 305 467,04
FÖRVALTAT KAPITAL	260 133,42	136 402,98
Statens uppdrag	0,00	2 966,74
Donationsfondernas kapital	87 443,46	87 309,08
Övrigt förvaltad kapital	172 689,96	46 127,16
FRÄMMANDE KAPITAL	77 441 449,54	87 374 571,00
Långfristigt	57 553 944,00	68 018 236,00
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	57 553 944,00	68 018 236,00
Kortfristigt	19 887 505,54	19 356 335,00
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	12 064 292,00	11 414 292,00
Erhållna förskott	37 874,00	0,00
Leverantörsskulder	3 132 857,62	3 013 678,14
Övriga skulder	600 988,18	589 096,04
Resultatregleringar	4 051 493,74	4 339 268,82
PASSIVA	<u>103 814 174,18</u>	<u>105 117 823,50</u>

KONCERNKALKYLER**KONCERNRESULTATRÄKNING
(tusen euro)**

	2016		2015	
Verksamhetens intäkter		45 303		43 776
Verksamhetens kostnader		-126 423		-124 042
Andel av intressesammanslutningarnas vinst (förlust)		4		124
Verksamhetsbidrag		-81 116		-80 142
Skatteinkomster		70 273		64 358
Statsandelar		25 655		25 084
Finansiella intäkter och kostnader				
Ränteintäkter	23		27	
Övriga finansiella intäkter	76		78	
Räntekostnader	-862		-1 125	
Övriga finansiella kostnader	-12	-775	-7	-1 027
Årsbidrag		14 037		8 273
Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	-5 553		-5 550	
Nedskrivningar	-10	-5 563	-147	-5 696
Extraordinära poster		1 297		0
Räkenskapsperiodens resultat		9 770		2 577
Bokslutsdispositioner		52		-5
Räkenskapsperiodens skatter		-13		-29
Minoritetsandelar		-13		4
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		9 798		2 547

KONCERNENS FINANSIERINGSANALYS
(tusen euro)

	2016		2015	
Kassaflödet i verksamheten				
Årsbidrag	14 037		8 272	
Extraordinära poster	1 297		0	
Räkenskapsperiodens skatter	-13		-29	
Korrektivposter till internt tillförda medel	-369	14 952	-586	7 659
Kassaflödet för investeringarnas del				
Investeringsutgifter	-4 333		-4 136	
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	388		0	
Försäljningsinkomster bland bestående aktiva	482	-3 463	3 048	-1 088
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		11 488		6 571
Kassaflödet för finansieringens del				
Förändring i utlåningen				
Ökning av utlåningen	0		-4	
Minskning av utlåningen	126	126	35	31
Förändring i lånebeståndet				
Ökning av långfristiga lån	956		14 467	
Minskning av långfristiga lån	-12 521		-12 205	
Förändring av kortfristiga lån	1 195	-10 370	-1 323	939
Förändring i eget kapital		0		-9
Förändring i minoritetsandelar		0		-81
Övriga förändringar av likviditeten				
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	129		-179	
Förändring av omsättningstillgångar	33		-28	
Förändring av fordringar	-6 365		78	
Förändring av räntefria skulder	-363	-6 566	382	253
Kassaflödet för finansieringens del		-16 810		1 132
Förändring av likvida medel		-5 322		7 703
Förändring av likvida medel				
Likvida medel 31.12	9 014		14 336	
Likvida medel 1.1	14 336	-5 322	6 633	7 703

KONCERNBALANSRÄKNING
(tusen euro)

	2016	2015
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA	95 051	97 297
Immateriella tillgångar	3 781	4 023
Immateriella rättigheter	324	383
Övriga utgifter med lång verkningstid	3 458	3 640
Materiella tillgångar	82 632	84 521
Mark och vattenområden	12 795	12 471
Byggnader	51 077	52 699
Fasta konstruktioner och anordningar	15 959	16 169
Maskiner och inventarier	2 142	2 329
Övriga materiella tillgångar	2	2
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	658	851
Placeringar	8 638	8 754
Andelar i intressesammanslutningar	1 002	1 010
Övriga aktier och andelar	6 430	6 412
Övriga lånefordringar	1 179	1 305
Övriga fordringar	27	27
FÖRVALTADE MEDEL	109	119
RÖRLIGA AKTIVA	18 990	17 981
Omsättningstillgångar	450	483
Fordringar	9 526	3 162
Långfristiga fordringar	181	63
Kortfristiga fordringar	9 345	3 099
Finansiella värdepapper	5 001	1
Kassa och bank	<u>4 013</u>	<u>14 335</u>
AKTIVA SAMMANLAGT	<u>114 150</u>	<u>115 397</u>

	2016	2015
PASSIVA (tusen euro)		
EGET KAPITAL	24 882	15 101
Grundkapital	29 048	29 048
Uppskrivningsfond	6	6
Övriga egna fonder	39	56
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	-14 009	-16 556
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	9 798	2 547
MINORITETSANDELAR	217	747
AVSÄTTNINGAR	787	670
Övriga avsättningar	787	670
FÖRVALTAT KAPITAL	318	198
FRÄMMANDE KAPITAL	87 946	98 681
Långfristigt räntebelagt främmande kapital	61 663	72 446
Kortfristigt räntebelagt främmande kapital	13 166	12 741
Kortfristigt räntefritt främmande kapital	13 117	13 495
PASSIVA SAMMANLAGT	<u>114 150</u>	<u>115 397</u>

NOTER TILL BOKSLUTET

Noter angående upprättande av bokslut

Bokföringsgrunder för utgifter och inkomster

Utgifter och inkomster bokförs enligt prestationsprincipen med undantag för små affärstransaktioner.

Värdering av bestående aktiva

Materiella och immateriella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till finansieringsandelar för investeringsutgifter och anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan. Avskrivningarna enligt plan har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan. Beräkningsgrunderna för avskrivningarna enligt plan anges i noterna till resultaträkningen under grunderna för avskrivningar enligt plan. Aktier bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift. Omsättningstillgångar har upptagits i balansräkningen till medelpris. Finansiella värdepapper har upptagits i balansräkningen till anskaffningsvärde eller ett lägre värde.

Värdering av finansiella tillgångar

Fordringar har upptagits i balansräkningen till nominellt värde eller ett lägre sannolikt värde.

Ändring av principerna för upprättande av resultaträkningen

Principerna för upprättandet av resultaträkningen har inte ändrats.

Justering av föregående räkenskapsperiods uppgifter

Under räkenskapsperioden 2016 har det inte företagits några justeringar av föregående räkenskapsperiods uppgifter. Under räkenskapsperioden 2015 gjordes en avsättning avseende stadens andel i samkommunernas ackumulerade underskott mot över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder enligt bokföringsnämndens rekommendation.

Bokslutets jämförbarhet med föregående räkenskapsperiod

Uppgifterna från föregående räkenskapsperiod är jämförbara.

Noter angående upprättande av koncernbokslutet

Koncernbokslutets omfattning

Alla dottersammanslutningar har sammanställts med koncernbokslutet med undantag för Alueen Asunnot Ab. Detta har ingen väsentlig inverkan på den bild koncernbokslutet ger.

Alla fem samkommuner i vilka kommunen är medlem har sammanställts med koncernbokslutet.

Eliminering av ömsesidiga innehav

Stadens och dess dottersammanslutningars samt stadens och de konsoliderade samkommunernas ömsesidiga innehav har eliminerats.

Interna affärstransaktioner och interna täckningar

Koncernsammanslutningarnas ömsesidiga intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har avdragits vid upprättandet av koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen. Koncernsammanslutningarnas betalda fastighetsskatter har eliminerats i koncernbokslutet som interna poster. Likaså har ömsesidiga intäkter och kostnader samt fordringar och skulder för koncernsammanslutningar och av staden ägda samkommuner avdragits med undantag för mindre affärstransaktioner. Väsentliga interna täckningar bland bestående aktiva har avdragits i den mån som de är kända. Koncernens interna anslutningsavgifter har eliminerats.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelar har separerats från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen och från koncernens eget kapital i koncernbalansräkningen.

Korrigerig av avskrivningar enligt plan

Fastighetsdottersammanslutningarnas avskrivningar på tillgångar bland bestående aktiva har korrigerats så att de är planenliga enligt sammanslutningarnas egna meddelanden, och differensen mellan restvärdena har bokförts mot föregående räkenskapsperioders överskott/underskott bland poster i dottersammanslutningarnas eget kapital.

Intressesammanslutningar

Intressesammanslutningar har konsoliderats i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden.

Noter till resultaträkningen**Specifikation av verksamhetens intäkter**

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Specifikation av skatteinkomster

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Specifikation av statsandelar

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Specifikation av köpta tjänster

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Stöd till fullmäktigegrupperna

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Utredning av grunderna för avskrivningar enligt plan och förändringar av dem

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Avsättningar

Förändring av avsättningar	Koncernen		Staden	
	2016	2015	2016	2015
Samkommunen för sjukvårdsdistriktets och Hälso- och sjukvårdssamkommunens underskott 1.1			3 305	0
Förändringar under räkenskapsperioden			-1 157	3 305
Samkommunen för sjukvårdsdistriktets och Hälso- och sjukvårdssamkommunens underskott 31.12			2 149	3 305
Avsättning för ansvar för patientskador 1.1	670	541		
Förändringar under räkenskapsperioden	117	129		
Avsättning för ansvar för patientskador 31.12	787	670		
Avsättningar totalt	787	670	2 149	3 305

Utredning av väsentliga försäljningsvinster för tillgångar bland bestående aktiva i övriga verksamhetens intäkter och väsentliga försäljningsförluster för tillgångar bland bestående aktiva i övriga verksamhetens kostnader

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Poster som ingår i extraordinära intäkter och kostnader

Extraordinära poster	Koncernen		Staden	
	2016	2015	2016	2015
Extraordinära intäkter				
Fördelningsandel från Samkommunen för missbrukarvård	1 296		1 296	
Övriga extraordinära intäkter	1			
Extraordinära poster totalt	1 279		1 296	

Totala belopp av intäkter som ingår i övriga finansiella intäkter och som erhållits för andelar i andra sammanslutningar

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Specifikation av förändringar av avskrivningsdifferensen

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Noter till balansräkningen**Uppgifter om bestående aktiva och placeringar per balanspost**

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Placeringar bland bestående aktiva

Placeringar bland bestående aktiva							
Aktier och övriga andelar						Masskuldebrevs-, övriga låne- och övriga fordringar	
	Aktier koncern- bolag	Aktier ägarintresse samman- slutningar	Sam- kommun- sandelar	Övriga aktier och andelar	Samman- lagt	Fordringar övriga samman- slutningar	Samman- lagt
Anskaffningsutgift 1.1	2 839	151	8 373	6 228	17 591	1 217	1217
Ökningar				17	17		
Minskningar		-4		-1	-5	-119	-119
Överföringar mellan poster					0		
Anskaffningsutgift 31.12	2 839	147	8 373	6 244	17 603	1 098	1098
Nedskrivningar				-46	-46		
Uppskrivningar					0		
Bokföringsvärde 31.12	2 839	147	8 373	6 198	17 557	1 098	1 098

Noter angående innehav i övriga sammanslutningar

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Specifikation av fordringar på koncernsammanslutningar

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Väsentliga poster i resultatregleringar

Väsentliga poster i resultatregleringar	Koncernen		Staden	
	2016	2015	2016	2015
Kortfristiga resultatregleringar				
Skatteinkomstfordran	5 405	0	5 405	0
Kortfristiga resultatregleringar totalt	6 017	685	5 947	511

Balanspostspecifik specifikation av ökning och minskning av poster i eget kapital samt överföringar mellan dessa poster under räkenskapsperioden

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Specifikation av avskrivningsdifferens

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Specificerade uppgifter enligt balanspost om sådana skulder i långfristigt främmande kapital som förfaller till betalning senare än efter fem år

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Specifikation av väsentliga poster i avsättningar

Finns i noterna till resultaträkningen.

Specifikation av skulder till koncernsammanslutningar

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Väsentliga poster i resultatregleringar

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Noter till säkerheter och ansvarsförbindelser**Skulder för vilka staden har pantsatt, intecknat eller på annat sätt ställt egendom som säkerhet**

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Säkerheter som staden har ställt som säkerhet för andra egna åtaganden än skulder

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Säkerheter som staden har ställt för sammanslutningar som hör till samma koncern som staden

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Totalt värde av övriga säkerheter än de som avses i ovannämnda punkter, specificerade enligt slag

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Total summa av återstående hyror enligt hyresavtal

Hyresansvar	Koncernen		Staden	
	2016	2015	2016	2015
Hyresansvar totalt	452	552	252	352
Andel som ska betalas under följande räkenskapsperiod	100	100	100	100
Leasingansvar totalt	98	97	27	22
Andel som ska betalas under följande räkenskapsperiod	35	34	10	10
Sammanlagt	550	649	279	374

Stadens ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelser	Koncernen		Staden	
	2016	2015	2016	2015
Borgensförbindelser för sammanslutningar inom samma koncern				
Borgensförbindelser för andra				
Ursprungligt kapital	27 754	17 754	27 731	17 731
Återstående kapital	17 380	7 380	17 361	7 361

Ansvar för Kommunernas garanticentralers borgensansvar	Staden	
	2016	2015
Stadens andel av garanticentralens borgensansvar 31.12	84 182	84 076
Stadens eventuella ansvarstäckande andel av garanticentralens fond 31.12	63	60

Övriga arrangemang utanför stadens balansräkning som gäller staden

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Noter avseende personalen och revisorns arvoden

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Revisorns arvoden

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Uppgifter om affärs transaktioner mellan staden och sådana som hör till dess intressenter

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Använda bokföringsböcker 1.1–31.12.2016

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Verifikatslag

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

UNDERSKRIFTER I BOKSLUTET

Urhola den 21 april 2017

Matti Mansikka
Matti Mansikka
ordförande

Kaarina Kukka
Kaarina Kukka
vice ordförande

Tarja Taimi
Tarja Taimi
ledamot

Kalle Kasvi
Kalle Kasvi
ledamot

Crista Chianti
Crista Chianti
ledamot

Kalevi Köynnös
Kalevi Köynnös
ledamot

Tero Tammi
Tero Tammi
ledamot

Kirsti Kirsikka
Kirsti Kirsikka
ledamot

Heikki Haapa
Heikki Haapa
ledamot

Tyynne Toimelias
Tyynne Toimelias
stadsdirektör

REVISIONSANTECKNING

Vi har i dag avgivit berättelse över utförd revision.

Urhola den 31 maj 2017

Tehotilkkarit Ab
revisionsammanslutning

Seppo Suurpiirto
Seppo Suurpiirto
OFGR

Bilaga 2. Delar av protokoll

STADSFULLMÄKTIGES MÖTE 15.2.2016

§ 14

PRINCIPER FÖR ÄGARSTYRNINGEN SAMT KONCERN DIREKTIV

Stadsfullmäktige har 12.12.2015 godkänt principer för ägarstyrningen samt koncerndirektiv i enlighet med kommunallagen 410/2015.

Stadsstyrelsen föreslås följande tillägg till punkt 8 i principerna och direktiven:

En dottersammanslutning ska inhämta stadens ståndpunkt innan den fattar beslut som gäller följande betydande ärenden eller åtgärder:

- fusion eller delning, grundande av en dottersammanslutning samt något annat betydande företagsarrangemang, såsom en företagsaffär,
- utseende/val av en styrelsemedlem eller revisor i dottersammanslutningen samt givande av vittsyftande eller ekonomiskt betydande anvisningar till personer som företräder sammanslutningen i olika organ,
- ändring av bolagsordningen eller stadgarna, om inte ändringen är teknisk eller i övrigt ringa,
- en väsentlig ändring av verksamhetsidén eller kapitalstrukturen eller någon annan principiellt vittsyftande eller ekonomiskt betydande förändring i verksamheten,
- en investering som är betydande i förhållande till verksamheten eller som inte hör till eller endast indirekt hänför sig till den egentliga verksamheten och finansieringen av den, inbegripet betydande fastighetsaffärer,
- tecknande eller köp av aktier, om inte sammanslutningen särskilt har fått i uppgift att köpa och inneha aktier,
- förvärv, försäljning, uthyrning eller pantsättning av egendom eller en rättighet, inbegripet immateriella rättigheter, som är viktiga med tanke på verksamheten,
- betydande upplåning eller utlåning samt ställande av säkerhet eller borgen eller ingående av någon annan betydande för sammanslutningen bindande penningförpliktelse eller väsentlig ändring av villkoren för den,
- anställning och uppsägning av VD, fastställande och justering av centrala villkor som gäller lön och ersättningar samt anställningsvillkor,
- överlåtelse av sammanslutningens egendom till konkurs, försättande i likvidation samt ansökan om saneringsförfarande.

Stadsstyrelsens förslag 29.1.2016 33 §

Stadsstyrelsen föreslår för stadsfullmäktige att fullmäktige godkänner bifogade ändringar i principerna för ägarstyrningen samt koncerndirektiven.

Beslut:

Stadsstyrelsens förslag godkändes.

§ 15

STADENS NÄRINGSPOLITIK

I den nya kommunstrategi som fullmäktige godkänt framhävs näringspolitiken och stadens livskraft. På stadsstyrelsens möten har man diskuterat framtiden för Tekno Ab, som verkar på stadens område. Bolaget har hamnat i en situation där det borde investera i ny teknologi för att kunna konkurrera i sin bransch. Ägare till bolaget är förutom en privat kapitalplacerare och ett försäkringsbolag även ett antal lokala och inflytelserika privatpersoner.

Det överensstämmer med kommunstrategin och näringspolitiken samt stadens intresse att bolaget har ordentliga verksamhetsbetingelser. Bolaget är av stor betydelse för staden och stadens identitet bygger i hög grad på bolaget. Staden har diskuterat med bolaget och slutresultatet är att bolaget har begärt en proprieborgen på 10 000 000 euro som säkerhet för ett lån som ska tas. För stadens del är borgen inte förenad med någon ekonomisk risk, eftersom man under förhandlingarna har kommit överens om att innan borgen beviljas överlämnar bolaget till staden som motsäkerhet för borgen pantbrev till ett sammanlagt värde av 10 000 000 euro i bolagets fastighet.

Stadsstyrelsens förslag 29.1.2016 34 §

Stadsstyrelsen föreslår för stadsfullmäktige att Tekno Ab beviljas en proprieborgen på 10 000 000 euro förutsatt att bolaget överlämnar pantbrev till ett sammanlagt värde av 10 000 000 euro till staden.

Beslut:

Stadsstyrelsens förslag godkändes. Stadsdirektören och ekonomidirektören befullmäktigades att göra upp dokument som gäller saken.

§ 16

GRUNDER FÖR KAPITALFÖRVALTNINGEN OCH PLACERINGSVERKSAMHETEN

Stadsstyrelsen har berett bifogade ändringar i grunderna för kapitalförvaltningen och placeringsverksamheten.

Ett nytt stycke "Användning av derivatinstrument" fogas till punkt 6.

Ränteswapavtal kan användas för att skydda sig mot ränterisker. Ränteswapavtalets löptid och nominella värde ska motsvara löptiden och det nominella värde för lånet som ska skyddas.

Punkt 5. "Placering av stadens medel" ändras som följer:

Ekonomidirektören sköter stadens placeringar och svarar för placeringen av kassamedel. Stadens medel kan placeras endast i kapitalskyddade lågrisksränteplaceringar och -insättningar.

Stadsstyrelsens förslag 29.1.2016 35 §

Stadsstyrelsen föreslår för stadsfullmäktige att fullmäktige godkänner bifogade ändringar i grunderna för kapitalförvaltningen och placeringsverksamheten.

Beslut:

Stadsstyrelsens förslag godkändes.

§ 17**UPPDATERING AV FÖRVALTNINGSSTADGAN**

Stadsstyrelsen har berett en ändring i tjänsteinnehavarnas upphandlingsfullmakter.

Punkten "Upphandlingsfullmakter" i förvaltningsstadgan ändras som följer:

Följande tjänsteinnehavare får besluta om stadens anskaffningar, avtal och byggnadsentreprenader upp till följande belopp:

Stadsdirektören 200 000 euro.
Tekniska direktören 200 000 euro.
Social- och hälsodirektören 100 000 euro.

Nämnderna beslutar om anskaffningar, avtal och entreprenader inom ramen för sina budgetar.

Stadsstyrelsens förslag 29.1.2016 36 §

Stadsstyrelsen föreslår för stadsfullmäktige att stadsfullmäktige godkänner bifogade ändringar i tjänsteinnehavarnas upphandlingsfullmakter.

Beslut:

Stadsstyrelsens förslag godkändes.

STADSFULLMÄKTIGES MÖTE 1.12.2016

§ 112

Budgeten och ekonomiplanen för 2017

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska fullmäktige före utgången av året godkänna en budget för kommunen för det följande kalenderåret med beaktande av kommunkoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år (planperiod). Budgetåret är planperiodens första år. Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp så att kommunstrategin genomförs och förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas. I budgeten och ekonomiplanen godkänns målen för kommunens och kommunkoncernens verksamhet och ekonomi.

Budgeten ska innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Anslag och beräknade inkomster kan tas in till brutto- eller nettobelopp. Budgeten och ekonomiplanen består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel.

Budgeten ska iaktas i kommunens verksamhet och ekonomi.

Utgångspunkter för ekonomiplaneringen

Utarbetandet av budgeten har letts av den styrgrupp för budgeten och ekonomiplanen som stadsstyrelsen utsett. På sitt möte 13.6.2016 godkände stadsstyrelsen utgångspunkterna för budgeten för 2017 och ekonomiplanen för 2018–2019, dvs. den så kallade budgetramen. Utgångspunkten för ramen var att staden inte vill höja avgifter eller skatteprocenten och att man vill tillhandahålla högklassiga och heltäckande tjänster för att behålla stadens dragningskraft även i fortsättningen.

Överskottet räkenskapsperioden 2016 förutspås bli 2,5 miljoner euro.

Stadsstyrelsens förslag 14.11.2016 238 §:

Stadsstyrelsen föreslår för stadsfullmäktige att fullmäktige behandlar och godkänner stadens budget för 2017 och ekonomiplanen för 2018–2019 i enlighet med bilagan.

Dessutom beslutar stadsstyrelsen att föreslå för stadsfullmäktige att fullmäktige fastställer budgetens bindande nivåer och de redovisningsskyldiga för 2017 i enlighet med budgeten.

Beslut:

Stadsfullmäktige godkände stadens budget för 2017 och budgetplanen för 2018–2019 i enlighet med bilagan.

Stadsfullmäktiges beslut 112 § bilaga

(Text har raderats. Den raderade texten inverkar inte på hur uppgiften ska lösas.)

Budgeten för 2017 och ekonomiplanen för 2018–2019

1 000 euro

	Budget 2017	Ekonomiplan 2018	Ekonomiplan 2019
Resultaträkning			
Verksamhetens intäkter	12 500	12 000	12 000
Verksamhetens utgifter	-99 500	-99 500	-100 000
VERKSAMHETS BIDRAG	-87 000	-87 500	-88 000
Skatteinkomster	64 000	63 500	63 000
Statsandelar	25 000	25 000	25 000
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	10	10	10
Övriga finansiella intäkter	15	15	15
Räntekostnader	-1 200	-1 250	-1 300
Övriga finansiella kostnader	- 10	-10	-10
Finansiella intäkter och kostnader	-1 185	-1 235	-1 285
ÅRS BIDRAG	815	- 235	- 1 285
Avskrivningar och nedskrivningar			
Avskrivningar enligt plan	-4 200	-4 500	-5 000
Extraordinära poster			
Räkenskapsperiodens resultat	-3 385	-4 735	-6 285
Bokslutsdispositioner			
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER- SKOTT/UNDERSKOTT	-3 385	-4 735	-6 285

Bilaga 3. Sammandrag av revisionsobservationerna

Tehotilkkarit Ab	Upprättad av	Datum
	Sirpa Skarppi och Taneli Tehokas	10.5.2017

Sammandrag av revisionsobservationerna

Statsandelar och skatteinkomster

När det gäller statsandelarna avstämde vi statsandelarna i resultaträkningen mot finansministeriets och undervisning- och kulturministeriets beslut. Vi konstaterade att inkomsterna av och utgifterna för hemkommunsersättningar hade redovisats på korrekta intäcks- och kostnadsrader i resultaträkningen.

Enligt ekonomidirektörens analys och utredning avspeglades den ekonomiska aktiviteten 2016 i sysselsättningen och företagsverksamheten och därigenom i de beskattningsbara transaktionerna och skatteinkomsterna 2016. På grundval av ekonomidirektörens utredning stämde vi av den skatteredovisning på 5 405 580 euro som bokförts på basis av memorialverifikat för december 2016 och som baserar sig på beskattningsbara transaktioner i december 2016 mot redovisningsuppgifterna i tjänsterna för skattetagare (skatt.fi) och konstaterade att summan är korrekt.

Sammandrag av uppgifterna om bokslutsposter och avstämning mot uppgifterna i tjänsten skatt.fi.

Memorialverifikat M1

Verifikatnummer 9988131

Bokföringsperiod 12/2016

Per resultatregleringar	5 405 580
An kommunalskatteinkomster	4 526 452
An samfundsskatteinkomster	852 991
An fastighetsskatteinkomster	26 137

Källa: skatt.fi				
Urhola, redovisat belopp, januari 2017				
	Vald månad		Från början av kalenderåret	
Kommunalskatt	4 526 452		4 526 452	
Samfundsskatt	852 991		852 991	
Fastighetsskatt	26 137		26 137	
Avdrag	0		0	
Ska betalas	5 405 580		5 405 580	

Granskning av köpta tjänster och avbrott i köpen

Inköpsfakturorna granskades i form av ett urval. I urvalet ingick alla inköpsfakturer på mer än 10 000 euro som hade bokförts för december 2016 och januari-mars 2017. Riskbedömningen inriktades så att det bedömdes som en risk att utgifter som hänför sig till räkenskapsperioden 2016 skulle saknas i bokslutet. Dessutom granskades inköpsfakturorna för december 2016.

Vid granskningen konstaterades att för januari 2017 hade bokförts följande utgifter som enligt räkningens leveransdatum hör till räkenskapsperioden 2016:

Remontti-Reiska Ab	12 740,45 euro (moms 0 %)
Opetuskonsultit Ab	18 975,10 euro (moms 0 %)
Konsultitalo Talouden taitajat Ab	11 235,95 euro (moms 0 %)

I februari och mars månads räkningar konstaterades inga utgifter som hörde till räkenskapsperioden 2016.

Januari månads urval utvidgades så att vi granskade alla fakturor på mer än 5 000 euro, bland dem upptäcktes inga utgifter som hörde till räkenskapsperioden 2016. Observationerna har rapporterats till den ansvariga revisorn.

Granskning av personalkostnader

Vid granskningen av personalkostnaderna utnyttjade vi den substansgranskning och testning av kontrollerna som utförts under räkenskapsperioden. I bokslutet jämfördes de utbetalda lönerna i den kontospecifika resultaträkningen med de utbetalda lönerna i årsanmälan för 2016 till skatteförvaltningen. Vid revisionen kvarstod en oförklarad skillnad på 23 000 euro mellan utbetalda löner och arvoden enligt årsanmälan och resultaträkningen.

Vid revisionen analyserade vi dessutom lönebikostnaderna i förhållande till lönerna och arvodena. Det konstaterades att de pensionsutgiftsbaserade avgifterna stigit på ett sätt som inte förklarades med ändringen i lönesumman.

Extraordinära intäkter

I samband med revisionen uppdaterades uppgifterna om upplösningen av Samkommunen för missbrukarvård, som gått igenom i samband med granskningen under räkenskapsperioden och som genomfördes i början av räkenskapsperioden. Samkommunens verksamhet har varit förenad med administrativa problem under hela verksamhetstiden. I anslutning till upplösningen gick man i samband med granskningen under räkenskapsperioden igenom samkommunens grundavtal, det avtal som hänför sig till upplösningen samt beslutsfattande i såväl samkommunen som Urhola.

Beträffande beslutsfattande upptäckte vi vid revisionen att stadsstyrelsen i Urhola hade behandlat upplösningen på flera möten efter att den genomförts. Styrelsens behörighet bedömdes med avseende på kommunallagen och stadens förvaltningsstadga. I en intervju hade stadsdirektören uttryckt sitt missnöje med samkommunens sätt att sköta sakerna och hon övervägde framställa ett ersättningsanspråk på 20 000 euro.

Enligt uppgifter från bokföraren betalade samkommunen 15.1.2016 en fördelningsandel på 1 296 211 euro till Urhola stad efter att samkommunen betalat sina skulder och blivit upplöst.

Vid revisionen gick vi igenom bokföringsnämndens kommunsektions allmänna anvisning om upprättande av resultaträkning för städer och samkommuner. Enligt den har bestämmelserna om extraordinära intäkter och kostnader upphävts i bokföringslagen. Väsentliga poster som inte hör till den ordinarie verksamheten redovisas i regel bland övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader (Bokf 2 kap. 3 §). För att informationskravet i de offentliga finanserna ska kunna tillgodoses och för att årsbidragets utveckling ska kunna följas upp i staden och vara jämförbart är det motiverat att poster som väsentligt avviker från stadens normala verksamhet klart framgår av stadens resultaträkning. Det är därför motiverat att behandla avvikande poster som en egen grupp i stadens resultaträkning efter årsbidraget i gruppen Extraordinära intäkter och kostnader, om beloppet är väsentligt i förhållande till årsbidraget. I kommuner betraktas som extraordinära intäkter och kostnader sådana inkomster och utgifter som uppstår på grund av väsentliga händelser av engångsnatur som avviker från stadens normala verksamhet.

Extraordinära intäkter och kostnader kan uppstå bl.a. av bland annat större vinster eller förluster från överlåtelser av tillgångar bland bestående aktiva då någon verksamhet bolagiseras eller läggs ner. På denna

grund konstaterades att det är korrekt att redovisa fördelningsandelen på 1 296 211 euro som extraordinär intäkt.

Granskning av placeringar i finansiella värdepapper

Vi gick igenom placeringsrapporten över stadens fondplaceringar och konstaterade att ekonomidirektörens åsikt om den kraftigt volatila marknadens riktning var korrekt, och marknadsvärdet av aktiefondplaceringarnas fondandelar översteg klart anskaffningsutgiften och deras balansvärde. Vi granskade att fondandelarna är bokförda i balansposten Övriga värdepapper och trots det höga marknadsvärdet värderade enligt försiktighetsprincipen och bokföringsnämndens kommunsektions allmänna anvisning om balansräkningen till anskaffningsutgiften.

Sammandrag över de viktigaste omständigheterna i placeringsrapporten:

Värdepapper	Anskaffningsdatum för andelarna	Sammanlagt anskaffningspris för andelarna	Andelarnas marknadsvärde 31.12.2016
Aktiefond - Start up	1.6.2016	2 500 000	2 989 766
Aktiefond – Nya energiformer	1.6.2016	2 500 000	3 001 136

Avkastningshistorik:

Aktiefond - Start up

realiserad avkastning för 1 år +25 %

realiserad avkastning för 2 år +2 %

realiserad avkastning för 3 år -6 %

Aktiefond – Nya energiformer

realiserad avkastning för 1 år +36 %

realiserad avkastning för 2 år -22 %

realiserad avkastning för 3 år -28 %

Lånefordringar

Vid granskningen gick vi igenom övriga lånefordringar bland placeringar under bestående aktiva. Som föremål för mera detaljerad granskning valdes lånefordringar enligt sammandraget nedan, vilket inte gåtts igenom vid revisionen av bokslutet för 2015. Syftet med granskningen var att säkerställa att lånen är vederbörliga. För samtliga lånefordringar fanns ett vederbörligt skuldebrev och löptiderna för de skulder som amorteras varje år varierade mellan 4 och 8 år. Angående skuldebreven konstaterades dessutom att ingen säkerhet har erhållits för skulderna. I fråga om två lånefordringar begärdes handelsregisterutdrag för gäldenären för att säkerställa att gäldenären är en juridisk person och även i övrigt som sig bör. Dessa handelsregisterutdrag konstaterades vara i ordning. Dessutom antecknades i arbetspapperen att enligt handelsregisterutdraget har Alueen kiinteistökehitys Ab:s eget kapital gått förlorat. Ekonomidirektören kommenterade bolagets situation och konstaterade att det inte har bedrivit någon verksamhet på flera år.

Sammandrag av de lånefordringar som valts ut för granskning:

Gäldenär	Saldo 2016	Saldo 2015	Ursprungligt saldo	Beviljats år	Skuldebrev (existerar och vederbörligt)
Byaförening	30 000	40 000	80 000	2011	ok
Veteranförening	12 000	15 000	18 000	2014	ok
Traditionsförening	6000	12 000	24 000	2013	ok
Alueen kiinteistökehitys Ab	650 000	650 000	650 000	2010	ok
Seudun kehitys Ab	400 000	500 000	800 000	2012	ok

Granskning av lån från finansiella institut

Vid granskningen jämfördes lånen från finansiella institut med de finansiella institutens saldobekräftelser för lånen. Till denna del framkom inga observationer vid revisionen.

Revision av konkurrensutsättningen av en byggtreprenad

Vid revisionen gick vi igenom konkurrensutsättningen av byggtreprenaden gällande Kuntola skola, som inföll i slutet av året. Vid revisionen granskade vi upphandlingsannonsen om projektet, anbudsinfordran, jämförelsen av anbud, upphandlingsbeslutet och avtalet. Vid revisionen konstaterade vi att konkurrensutsättningen hade genomförts som öppet förfarande. Vi bedömde anbudsinfordran och konstaterade att den gav möjlighet att få in jämförbara anbud. Minimikraven var klart uttryckta. Beträffande kvalitetskriteriernas klarhet fanns utrymme för förbättringar, men det hade ändå gått att jämföra anbuderna med avseende på kvaliteten. Vid revisionen konstaterades att Tunari Ab:s anbud hade inkommit för sent. Jämförelsen av anbud konstaterades vara vederbörligt gjord. Genom tekniska direktörens beslut (19.12.2016 47 §) valdes det totalekonomiskt förmånligaste anbudet, 4 326 000 euro, som hade lämnats in av Reipas-Rakentaja Ab. Genom samma beslut förkastades Tunari Ab:s anbud, eftersom det kommit för sent. Vi rapporterade muntligt till tekniska direktören att det är skäl att fästa uppmärksamhet vid att kvalitetskriterierna för anbudsinfordran är tydliga.

Granskning av avtalshanteringen

Vid granskningen utredde vi stadens avtalshantering, som har varit förenad med brister. Staden har i slutet av året skaffat avtalshanteringssystemet SOPPARI, där avsikten är att samla stadens alla avtal enligt avtalskategori för att underlätta uppföljningen och övervakningen av avtalen. Avtalen har börjat föras in i systemet. I den första fasen har tidsbestämda hyresavtal för lokaler som staden hyr förts in i systemet. Hyresansvar som gäller tidsbundna hyresavtal uppgår till ett sammanlagt belopp av 300 000 euro. Dessutom har fastighetsleasingavtalet som gäller daghemmet Ruusutarha förts in i systemet. Enligt det har staden förbundit sig till leasingavtalet fram till 2034. Stadens återstående leasingansvar av avtalet är 1,085 miljoner euro.

I nästa fas börjar tekniska väsendets samt social- och hälsovårdens ramavtal om återkommande upphandling omfattas av avtalshanteringen. Beloppet av dessa avtal varierar och är beroende av mängden ämnen och förnödenheter som behövs och skaffas vid varje enskilt tillfälle.

Under räkenskapsperioden har vi rapporterat om brister i avtalshanteringen och den interna kontrollen i anslutning till den. Då rekommenderade vi att bristerna lyfts fram och att korrigerande åtgärder föreslås i redogörelsen för den inre kontrollen. Vid revisionen satte vi oss in i redogörelsen för den inre kontrollen och säkerställde att situationen är korrekt beskriven i redogörelsen och att det till denna del getts en rättvisande bild av den interna kontrollen och bristerna i den.

Ganskning av koncernbokslutet

Vid revisionen gick vi igenom att bokslutskalkylerna för de dotterbolag och samkommuner som sammanställts med koncernen hade överförts korrekt till koncernen. Vid revisionen gick vi igenom de centralaste koncernbokslutsposterna för att kunna säkerställa att koncernbokslutet till väsentligt delar är korrekt.

Staden har under tidigare år haft svårigheter att få tillgång till Alueen Asunnot Ab:s bokslut för koncernbokslutet och det har aldrig sammanställts med stadens koncernbokslut. Nu fick man bolagets bokslut för 2016 i tid. Enligt bokslutet är bolagets resultat -2 611 euro räkenskapsperioden 2016. Bolagets eget kapital är -3 109 081 euro och det främmande kapitalet 5 711 144 euro. I stadens bokslut är anskaffningsutgiften för Alueen Asunnot Ab:s aktier 500 000 euro. Till följd av det nya koncernbokslutsprogrammet som tagits i bruk lyckades bokföraren inte öppna ett nytt företagsnummer i programmet. Man fortsatte med det gamla förfarandet för Alueen Asunnot Ab, och bolaget sammanställdes inte med koncernbokslutet.

I koncernbokslutet har man eliminerat samkommunsandelen 1 080 125 euro för Samkommunen för Missbrukarvård bland Urhola stads samkommunsandelar. En motregistrering gjordes i koncernens eget kapital, med vilket Samkommunens för missbrukarvård eget kapital vidare hade sammanställts. Efter elimineringen innehöll koncernens överskott från föregående räkenskapsperioder följande för Samkommunens för missbrukarvård del: ett överskott från föregående räkenskapsperioder 216 086 euro och grundkapital 0 euro.

Vid revisionen av koncernbokslutet konstaterades inget väsentligt att anmärka på. Vi diskuterade tekniska frågor som berörde koncernbokslutsprogrammet med bokföraren och ekonomidirektören och vi kom överens om att ta upp dem på nytt i samband med revisionen av räkenskapsperioden 2017.